

Pôdohospodárska platobná agentúra

august 2009

Vážení priatelia!

Akreditované platobné agentúry členských štátov Európskej únie poskytujú záruky za náležitú ochranu finančných záujmov spoločenstva.

Nariadenia Komisie (ES) vyžadujú, aby platobná agentúra mala dostatok ľudských a technických zdrojov, informačné technológie a kontrolné systémy, ktoré vyhovujú predpisom únie a medzinárodným normám bezpečnosti, ako aj dostatok národných zdrojov na ich financovanie.

Finančné prostriedky na podporu poľnohospodárstva, lesníctva, nových pracovných miest a firiem pre vidiecke oblasti môžu členské krajiny vyplácať iba prostredníctvom platobných agentúr, ktoré každodenne dodržiavajú akreditačné kritériá. Priblížme si, ako to vyzerá v praxi. Už pred autorizáciou platby musia v Pôdohospodárskej platobnej agentúre štyri oči skontrolovať oprávnenosť žiadostí a postup pridelovania pomoci v súlade s pravidlami ES. Nijaký zamestnanec agentúry nesmie byť zodpovedný za viac ako jednu z nasledujúcich úloh: schvaľovanie, vyplácanie a zúčtovanie súm, a zároveň ani jeden pracovník nesmie vykonávať hociktorú z týchto úloh bez toho, aby jeho prácu kontroloval druhý zamestnanec. Realizované platby musia ľudia z PPA presne a vyčerpávajúco zúčtovať, vykonať všetky kontroly ustanovené predpismi ES, požadované dokumenty predložiť Komisii v stanovených lehotách a stanovenej forme, dokumenty zachovávať tak, aby bola zaručená ich stála prístupnosť, úplnosť a platnosť.

Takmer dve miliardy eur môže Slovensko čerpať na rozvoj svojho vidieka v období 2007 - 2013 z rozpočtu únie. Nielen PPA, ale my všetci sme zodpovední za to, aby každé euro bolo načas vyplatené - aby sme ho nemuseli vrátiť do Bruselu. Je to naše spoločné euro. Znamená pre nás chlieb, prácu, zdravšiu, bohatšiu a krajšiu krajinu aj príjmy do štátneho rozpočtu.

Ing. Roman Serenčes, PhD.
generálny riaditeľ Pôdohospodárskej platobnej agentúry

FORMY PODPORY

Pôdohospodárska platobná agentúra (PPA) bola zriadená zákonom č. 473/2003 Z. z. o Pôdohospodárskej platobnej agentúre, o podpore podnikania v pôdohospodárstve o zmene a doplnení, niektorých zákonov s účinnosťou od 1. 12. 2003.

V súčasnosti PPA implementuje programy a schémy podpôr pre oblasť poľnohospodárstva, potravinárstva, lesného a rybného hospodárstva ako i rozvoja vidieka na území Slovenskej republiky poskytovaním finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a z fondov EÚ podľa zákona č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka s účinnosťou od 1. 1. 2008 v znení neskorších predpisov.

Pôdohospodárskej platobnej agentúre bola udelená akreditácia na poskytovanie podpôr z fondov EÚ podľa nariadenia Komisie (ES) č. 1663/1995 a od 16. 10. 2006 podľa nariadenia Komisie (ES) č. 885/2006.

PROGRAM ROZVOJA VIDIEKA SR 2007 – 2013

Politika rozvoja vidieka ako súčasť Spoločnej poľnohospodárskej politiky Európskej únie slúži na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja vidieka.

CIELE A PRIORITY

Rozvoj vidieka podporujú krajiny Európskeho spoločenstva v rokoch 2007 – 2013 z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), čím sledujú tieto ciele:

- zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva,
- zlepšenie stavu životného prostredia a krajiny,
- skvalitnenie života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva.

Programovým dokumentom na čerpanie finančných prostriedkov z EPFRV je program rozvoja vidieka.

Medzi **priority Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013** patrí podpora modernizácie, inovácie a efektivity poľnohospodárskych, potravinárskych a lesníckych podnikov, udržanie a ochrana environmentálnych hodnôt krajiny, uchovanie kultúrneho dedičstva, vytváranie pracovných príležitostí, zvyšovanie odbornosti vidieckeho obyvateľstva a zlepšenie kvality života vo vidieckych oblastiach.

Na zlepšenie životného prostredia a krajiny je potrebné zabrániť znečisteniu vôd a degradácii pôdy vhodnými postupmi hospodárenia a preventívnymi opatreniami pre zlepšenie ekologickej stability krajiny, zamedzenie úbytku stanovišť voľne žijúcich živočíchov a rastlín a vzácných biotopov.

Na zlepšenie kvality života na vidieku a udržanie osídlenia vidieka slúži podpora vytvárania pracovných príležitostí, diverzifikácia hospodárskych činností ako aj obnova a rozvoj infraštruktúry obcí.

OBLASTI PODPORY

Program rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 vymedzuje na území Slovenskej republiky regióny, ktoré patria do cieľa **Konvergencia**. Ide o regióny: Západné Slovensko (Nitriansky, Trenčiansky a Trnavský kraj), Stredné Slovensko (Banskobystrický a Žilinský kraj) a Východné Slovensko (Košický a Prešovský kraj). Bratislavský kraj je podporovaný v rámci **ostatných oblastí**. Na Bratislavský kraj sa nevzťahujú opatrenia 3.4.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo a 3.4.2 Obnova a rozvoj obcí, občianskej vybavenosti a služieb. Nevzťahuje sa naň ani opatrenie 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam, v rámci ktorého sú v zmysle schémy štátnej pomoci podporované okresy Bratislava II, III, IV, Malacky, Senec, Čunovo, Jarovce a Rusovce.

Rozdiel podpory činností v oblastiach konvergenčného cieľa a v ostatných oblastiach spočíva v odlišnom podiele financovania oprávnených výdavkov z verejných zdrojov.

Na realizáciu cieľov PROGRAMU ROZVOJA VIDIEKA 2007 – 2013 slúžia OSI A OPATRENIA

OS 1 ZVÝŠENIE KONKURENCIESCHOPNOSTI SEKTORA POĽNOHOSPODÁRSTVA A LESNÉHO HOSPODÁRSTVA

- Opatrenie 1.1 Modernizácia fariem
- Opatrenie 1.2 Pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva
- Opatrenie 1.3 Infraštruktúra týkajúca sa rozvoja a adaptácie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
- Opatrenie 1.4 Zvýšenie hospodárskej hodnoty lesov
- Opatrenie 1.5 Odbytové organizácie výrobcov
- Opatrenie 1.6 Odborné vzdelávanie a informačné aktivity
- Opatrenie 1.7 Využívanie poradenských služieb

OS 2 ZLEPŠENIE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A KRAJINY

- Opatrenie 5.3.2.1. Platby za znevýhodnené prírodné podmienky v horských oblastiach a platby v ostatných znevýhodnených oblastiach
- Opatrenie 5.3.2.1.2 Platby v rámci sústavy Natura 2000 a platby súvisiace so smernicou 2000/608/ES
- Opatrenie 5.3.2.1.3 Agroenvironmentálne platby
- Opatrenie 5.3.2.1.4 Platby za životné podmienky zvierat

- Opatrenie 5.3.2.2.1 Prvé zalesnenie poľnohospodárskej pôdy
- Opatrenie 5.3.2.2.2 Platby v rámci sústavy Natura 2000 – lesná pôda
- Opatrenie 5.3.2.2.3 Lesnícko-environmentálne platby
- Opatrenie 5.3.2.2.4 Obnova potenciálu lesného hospodárstva a zavedenie preventívnych opatrení

OS 3 KVALITA ŽIVOTA VO VIDIECKYCH OBLASTIACH A DIVERZIFIKÁCIA VIDIECKEHO HOSPODÁRSTVA

- Opatrenie 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam
- Opatrenie 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu
- Opatrenie 3.3 Vzdelávanie a informovanie
- Opatrenie 3.4.1 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo
- Opatrenie 3.4.2 Obnova a rozvoj obcí, občianskej vybavenosti a služieb
- Opatrenie 3.5 Získavanie zručností, oživovanie a vykonávanie integrovaných stratégií rozvoja územia

OS 4 LEADER

- Opatrenie 4.1 Implementácia integrovaných stratégií rozvoja územia
- Opatrenie 4.2 Vykonávanie projektov spolupráce
- Opatrenie 4.3 Chod miestnej akčnej skupiny

OPERAČNÝ PROGRAM RYBNÉ HOSPODÁRSTVO SR NA ROKY 2007 - 2013

Pôdohospodárska platobná agentúra okrem Programu rozvoja vidieka SR na roky 2007–2013 implementuje Operačný program Rybné hospodárstvo (OP RH) SR 2007–2013. OP RH poskytuje veľké možnosti potenciálnym prijímateľom z radov chovateľov rýb a spracovateľov produktov rybolovu a akvakultúry.

FINANCOVANIE A CIELE

Na splnenie hlavného cieľa OP RH, ktorým je dosiahnutie **trvalo udržateľného a konkurencieschopného sektora rybného hospodárstva**, je pre Slovenskú republiku schválený verejný príspevok na obdobie 2007–2013 v sume 18 922 750 eur.

Špecifické ciele OP RH:

- **Modernizácia, inovácia a reštrukturalizácia akvakultúry;**

- Zvýšenie konkurencieschopnosti podnikov spracujúcich produkty rybolovu a akvakultúry s dôrazom na podporu spracovania domácej produkcie;
- Rozvoj trhu v sektore rybného hospodárstva.

OBLASTI PODPORY OP RH SR 2007–2013

OP RH sa na území Slovenskej republiky vzťahuje na oblasti cieľa Konvergencia a na oblasti mimo cieľa Konvergencia v súlade s Nariadením Rady (ES) č. 1198/2006 z 27. júla 2006 o Európskom fonde pre rybné hospodárstvo. Oblasťami cieľa Konvergencia sú: Západné Slovensko (Trnavský kraj, Nitriansky kraj, Trenčiansky kraj), Stredné Slovensko: (Banskobystrický kraj, Žilinský kraj) a Východné Slovensko (Košický kraj, Prešovský kraj). Oblasť mimo cieľa Konvergencia zahŕňajú územie Bratislavského kraja.

NA REALIZÁCIU CIEĽOV OP RH SR 2007–2013 SLUŽIA OSI A OPATRENIA

Verejný príspevok tvorený z Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo a zo štátneho rozpočtu SR pokrýva nasledujúce prioritné osi a opatrenia:

Prioritná os 2	Akvakultúra, spracovanie a uvádzanie produktov rybolovu a akvakultúry na trh
	Opatrenie č.2.1 Investície do akvakultúry Opatrenie č.2.2 Investície do spracovania a uvádzania na trh
Prioritná os 3	Opatrenia spoločného záujmu
	Opatrenie č. 3.1 Organizácie výrobcov Opatrenie č. 3.2 Podpora a rozvoj nových trhov
Prioritná os 5	Technická pomoc

PRIAME PODPORY

Slovenskí poľnohospodári môžu každoročne žiadať o priame podpory. Podmienky pre poskytovanie priamych podpôr upravuje legislatíva ES a SR.

Priame podpory sa vyplácajú zo štátneho rozpočtu SR a refundujú z rozpočtu EÚ, doplnkové priame platby sa vyplácajú zo štátneho rozpočtu SR. Všetky informácie, legislatívu, formuláre a príručky na ich vyplňanie uverejňuje PPA na internetovej stránke www.apa.sk v časti Sekcia priamych podpôr.

1. zo zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF)

- a) jednotná platba na plochu (SAPS)
- b) platba na pestovanie energetických plodín
- c) osobitná platba na cukor
- d) osobitná platba na ovocie a zeleninu
- e) prechodná platba na rajčiaky

2. zo zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV)

- a) podpora v znevýhodnených oblastiach (LFA)
- b) agroenvironmentálne platby
- c) podpora v územiach európskeho významu na poľnohospodárskej pôde
- d) platba na opatrenie životné podmienky zvierat
- e) platby na prvé zalesnenie poľnohospodárskej pôdy
- f) lesnícko - environmentálna platba
- g) podpora na lesné pozemky v územiach európskeho významu

3. zo štátneho rozpočtu SR – doplnkové priame platby

- a) doplnková platba na plochu
- b) platba na chmeľ
- c) platba na veľké dobyčie jednotky (VDJ)

PODMIENKY POSKYTOVANIA PRIAMYCH PODPÔR

Jednotná platba na plochu podľa § 2 nariadenia vlády SR č. 20/2009 Z. z. zo 14. januára 2009 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v zn. n. p. sa poskytuje na plochu pôdy poľnohospodársky využívanej jedným žiadateľom vedenú v evidencii pôdnych blokov a dielov pôdnych blokov o výmere najmenej 1 hektár, pričom táto výmera môže

predstavovať viaceré súvislé diely jedného pôdneho bloku jednej kultúry (orná pôda, trvalé kultúry, záhradky, trvalý trávny porast) o výmere najmenej 0,3 hektára, ktorá bola k 30. 6. 2003 obhospodarovaná a udržiavaná v súlade s dobrými poľnohospodárskymi a environmentálnymi podmienkami (príloha č. 2 nariadenia vlády SR č. 20/2009 Z. z. zo 14. januára 2009 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v zn. n. p.).

Okrem spomenutých dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok je žiadateľ povinný dodržiavať aj ďalšie podmienky krížového plnenia (príloha č. 3 nariadenia vlády SR č. 20/2009 Z. z. zo 14. januára 2009 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb).

Platba na pestovanie energetických plodín podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 20/2009 Z. z. zo 14. januára 2009 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v zn. n. p. sa poskytne žiadateľovi na plochu energetických plodín s výmerou najmenej 0,3 ha poľnohospodárskej pôdy v jednom diele pôdneho bloku. Energetickými plodinami sú akékoľvek plodiny, ktoré sa použijú na výrobu produktov na energetické účely a na ktoré má žiadateľ uzavretú zmluvu s prvým spracovateľom alebo nákupcom energetických plodín zapísaným v zozname schválených prevádzkovateľov (spracovateľov). Sadzba 45 eur/ha je zaručená pre celú EÚ na maximálnu plochu 2 milióny ha.

Osobitná platba na cukor podľa § 5 nariadenia vlády SR č. 20/2009 Z. z. zo 14. januára 2009 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v zn. n. p. sa poskytne žiadateľovi na výmeru poľnohospodárskych pozemkov, na ktorej sa pestovala cukrová repa v roku 2005. Veľkosť výmery poľnohospodárskych pozemkov sa určuje podľa zoznamu poľnohospodárskych pozemkov, ktorý bol súčasťou žiadosti o jednotnú platbu na plochu v roku 2005. Osobitná platba na cukor sa poskytuje žiadateľovi, ktorý spĺňa podmienky poskytnutia jednotnej platby na plochu. Žiadateľ je povinný predložiť zmluvu o dodávke cukrovej repy z hospodárskeho roku 2005/2006 uzatvorenú podľa osobitného predpisu. Zmluva sa nepredkladá, ak ju už raz agentúre žiadateľ predložil. Ak žiadateľ nepredložil v roku 2005 žiadosť o jednotnú platbu na plochu, veľkosť výmery poľnohospodárskej pôdy sa určí ako podiel množstva cukrovej repy uvedeného v zmluve z hospodárskeho roku 2005/2006 a referenčnej úrody 50 t/ha.

Osobitná platba na ovocie a zeleninu podľa § 6 nariadenia vlády SR č. 20/2009 Z. z. zo 14. januára 2009 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v zn. n. p. sa poskytne na výmeru ovocia a zeleniny tomu žiadateľovi, ktorý túto výmeru uviedol v roku 2007 v prílohe k jednotnej žiadosti – zozname poľnohospodárskych pozemkov.

Prechodná platba na rajčiaky podľa § 7 nariadenia vlády SR č. 20/2009 Z. z. zo 14. januára 2009 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v zn. n. p. sa žiadateľovi poskytne na výmeru pestovaných rajčiakov, najviac však na výmeru, ktorú má uvedenú v zmluve so schváleným prvým spracovateľom. Zmluva musí okrem iného obsahovať najmenšie množstvo rajčiakov na dodanie. Zmluvu môže uzatvoriť žiadateľ osobne alebo prostredníctvom odbytovej organizácie, ktorej je členom. Po zbere je žiadateľ povinný dodať prvému spracovateľovi najmenej množstvo rajčiakov, ktoré zodpovedá násobku výmery rajčiakov a minimálnej úrody 20 t/ha.

Podpora v znevýhodnených oblastiach sa podľa nariadenia vlády SR č. 499/2008 Z. z. z 26. novembra 2008 o podmienkach

poskytovania podpory podľa programu rozvoja vidieka v znení nariadenia vlády SR č. 121/2009 Z. z. poskytne žiadateľovi, ktorý vykonáva poľnohospodársku činnosť na ploche najmenej 1 ha poľnohospodárskej pôdy v znevýhodnenej oblasti vedenej v evidencii pôdnych blokov a dielov pôdnych blokov, pričom táto výmera môže predstavovať viaceré súvislé diely pôdnych blokov príslušného druhu pozemku s výmerou najmenej 0,3 ha obhospodarovanej pôdy jedným žiadateľom, dodržiava na poľnohospodárskej pôde dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky a požiadavky na hospodárenie podľa osobitného predpisu, dodržiava požiadavky na používanie hnojív, vedenie a uchovávanie evidencie o množstve, druhu a čase použitia hnojív podľa pozemkov a plodín podľa osobitného predpisu, dodržiava požiadavky na používanie prípravkov na ochranu rastlín vrátane vedenia podrobnej evidencie spotreby a o spôsobe aplikácie prípravkov na ochranu rastlín a podmienky skladovania a manipulácie s prípravkami na ochranu rastlín podľa osobitného predpisu, sa zaviazá vykonávať poľnohospodársku činnosť podľa písmena v znevýhodnenej oblasti najmenej počas piatich rokov od prvej platby vyrovnávacieho príspevku; to neplatí, ak je poľnohospodársky podnik prevedený na iný subjekt.

Podpora na agroenvironmentálne opatrenie sa podľa nariadenia vlády SR č. 499/2008 Z. z. z 26. novembra 2008 o podmienkach poskytovania podpory podľa programu rozvoja vidieka v znení nariadenia vlády SR č. 121/2009 Z. z. poskytne žiadateľovi na opatrenia zamerané na trvalo udržateľné využívanie poľnohospodárskej pôdy a na chov a udržanie ohrozených druhov a plemien hospodárskych zvierat dlhodobo chovaných na území Slovenska. Žiadateľovi o agroenvironmentálnu platbu, možno platbu poskytnúť, ak má zaradené plochy alebo dobytké jednotky do opatrenia a ak sa zaviazá hospodáriť na celej výmere pôdy poľnohospodárskeho podniku v súlade s dobrými poľnohospodárskymi a environmentálnymi podmienkami, absolvuje školiaci kurz zameraný na správne plnenie a realizáciu záväzkov opatrenia do konca druhého roku, v ktorom povinnosti začal plniť, dodržiava určené zaťaženie (najviac 1,6 dobytkej jednotky na 1 ha obhospodarovanej plochy poľnohospodárskeho podniku a najmenej 0,3 dobytkej jednotky prežúvavcov a koní na 1 ha trvalých trávnych porastov vedených v agroenvironmentálnom vzťahu, dodržiava požiadavky na používanie hnojív, vedenie a uchovávanie evidencie o množstve, druhu a čase použitia hnojív podľa pozemkov a plodín podľa osobitného predpisu, dodržiava pri používaní hnojív a hospodárskych hnojív podmienky ochrany vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov, dodržiava požiadavky na používanie prípravkov na ochranu rastlín vrátane vedenia podrobnej evidencie o spotrebe a o spôsobe aplikácie prípravkov na ochranu rastlín a podmienky skladovania a manipulácie s prípravkami na ochranu rastlín, nepoužíva kaly z čistiarní odpadových vôd a dnové sedimenty na celej výmere pôdy, s ktorou vstupuje do vzťahu, hospodári v súlade s určenými požiadavkami na hospodárenie na celej výmere poľnohospodárskeho podniku, vedie záznamy na monitorovanie a hodnotenie, ktoré na požiadanie predkladá v požadovanej štruktúre.

Žiadateľovi sa umožňuje požiadať o transformáciu vzťahu z PRV 2004 –2006 do PRV 2007–2013. Cieľom agroenvironmentálneho opatrenia je realizovať poľnohospodárske výrobné postupy zlučiteľné s ochranou a zlepšením životného prostredia, krajiny a prírodných zdrojov.

Podpora v územiach európskeho významu na poľnohospodárskej pôde sa podľa nariadenia vlády SR č. 499/2008 Z. z. z 26. novembra 2008 o podmienkach poskytovania podpory podľa programu rozvoja vidieka v znení nariadenia vlády SR č. 121/2009 Z. z. poskytne žiadateľovi pri obhospodárení trvalých trávnych porastov v územiach európskeho významu nachádzajúcich sa

v 4. a 5. stupni ochrany. Žiadosť o platbu môže podať žiadateľ, ktorý vykonáva poľnohospodársku činnosť na ploche najmenej 1 ha poľnohospodárskej pôdy v území európskeho významu vedenej v evidencii pôdných blokov a dielov pôdných blokov v druhu pozemku trvalý trávny porast. Táto výmera môže predstavovať viaceré súvislé diely pôdných blokov príslušného druhu pozemku s výmerou najmenej 0,3 ha pôdy obhospodarovanej jedným žiadateľom, ktorý dodržiava na poľnohospodárskej pôde dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky, hospodári podľa požiadaviek na hospodárenie ustanovených osobitným predpisom na celej ploche poľnohospodárskeho podniku, dodržiava požiadavky na používanie hnojív, vedenie a uchovávanie evidencie o množstve, druhu a čase použitia hnojív podľa pozemkov a plodín podľa osobitného predpisu, dodržiava požiadavky na používanie prípravkov na ochranu rastlín vrátane vedenia podrobnej evidencie spotreby a o spôsobe aplikácie prípravkov na ochranu rastlín a podmienky skladovania a manipulácie s prípravkami na ochranu rastlín podľa osobitného predpisu a zaviazá sa čestným vyhlásením vykonávať poľnohospodársku činnosť v území európskeho významu najmenej päť rokov od poskytnutia prvej platby. Cieľom opatrenia je pomôcť pri riešení špecifického znevýhodnenia vyplývajúceho z implementácie smernice pre sústavu NATURA 2000.

Podpora na opatrenie životné podmienky zvierat sa podľa nariadenia vlády SR č. 499/2008 Z. z. z 26. novembra 2008 o podmienkach poskytovania podpory podľa programu rozvoja vidieka v znení nariadenia vlády SR č. 121/2009 Z. z. poskytne žiadateľovi, ktorý má zaradenú žiadosť do opatrenia podľa uvedeného nariadenia, vykonáva poľnohospodársku činnosť, dodržiava dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky, dodržiava požiadavky na hospodárenie, dodržiava požiadavky na používanie hnojív, vedenie a uchovávanie evidencie o množstve, druhu a čase použitia hnojív podľa pozemkov a plodín podľa osobitného predpisu, dodržiava požiadavky na používanie prípravkov na ochranu rastlín vrátane vedenia podrobnej evidencie spotreby a o spôsobe aplikácie prípravkov na ochranu rastlín a podmienky skladovania a manipulácie s prípravkami na ochranu rastlín podľa osobitného predpisu, vyhlási, že bude dodržiavať povinnosti podľa § 25 ods. 3 písm. b), má evidované zvieratá podľa § 25 ods. 1 písm. b) až d) v centrálnej evidencii hospodárskych zvierat, absolvuje sám alebo zabezpečí najneskôr do konca druhého roka vzťahu vyškolenie zamestnanca, ktorý absolvuje akreditovaný školiaci kurz týkajúci sa životných podmienok zvierat, a zároveň vyškolenie zamestnancov ku zvieratám zaradeným do podopatrenia podľa § 25 ods. 1 písm. b) bodu 2 a písm. c) a d). Účelom podpory je kompenzovať poľnohospodárom náklady súvisiace s realizáciou chovných postupov, ktoré prispievajú k zlepšeniu pohody zvierat.

Platby na prvé zalesnenie poľnohospodárskej pôdy sa podľa § 11 nariadenia vlády SR č. 499/2008 Z. z. z 26. novembra 2008 o podmienkach poskytovania podpory podľa programu rozvoja vidieka poskytnú žiadateľovi na zalesnenie poľnohospodárskej pôdy. Najmenšia podporovaná súvislá plocha poľnohospodárskej pôdy je 0,5 ha a maximálna výmera na jedného žiadateľa nesmie prekročiť 10 ha. Celkovo sa ráta s podporou zalesnenia 600 ha poľnohospodárskej pôdy. Platba na prvé zalesnenie sa poskytne na poľnohospodársku pôdu, ktorá je vedená v evidencii pôdných blokov a dielov pôdných blokov a posledné dva roky bola poľnohospodársky využívaná a ktorej kód bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky patrí prevažujúcou výmerou do 6. až 9. skupiny. Žiadateľ môže požiadať o platbu na založenie lesného porastu na poľnohospodárskej pôde, o platbu na udržiavanie zalesneného pozemku a o platbu na pokrytie straty príjmu z ukončenia poľnohospodárskej činnosti.

Lesnícko-environmentálna platba sa podľa § 16 a 17 nariadenia vlády SR č. 499/2008 Z. z. z 26. novembra 2008 o pod-

mienkach poskytovania podpory podľa programu rozvoja vidieka poskytuje na lesné pozemky vedené v evidencii lesných pozemkov. Opatrenie zahŕňa dve podopatrenia. Podopatrenie Zachovanie priaznivého stavu lesných biotopov možno realizovať na lesných pozemkoch vo vyhlásených chránených vtáčích územiach, na ktorých sa nachádzajú hniezdne lokality ohrozených druhov vtákov vyznačené Štátnou ochranou prírody SR, na lesných pozemkoch, ak sa nachádzajú v územiach európskeho významu vyhlásených za chránené územie alebo zónu chráneného územia, a nie sú zaradené do 5. stupňa ochrany a na lesných pozemkoch nezaradených do súvislej európskej sústavy chránených území. Ohrozené druhy vtákov sú uvedené v § 17 ods. 3 nariadenia vlády č. 499/2009 z 26. novembra 2008 o podmienkach poskytovania podpory podľa programu rozvoja vidieka. Podopatrenie Ochrana biotopov vybraných druhov vtákov možno realizovať na lesných pozemkoch vo vyhlásených chránených vtáčích územiach, na ktorých sa nachádzajú Štátnou ochranou prírody SR vyznačené hniezdne lokality vtákov. Celkovo sa ráta s podporou 310 tisíc ha lesných pozemkov.

Podpora na lesné pozemky v územiach európskeho významu sa podľa § 2 nariadenia vlády SR č. 499/2008 Z. z. z 26. novembra 2008 o podmienkach poskytovania podpory podľa programu rozvoja vidieka poskytne vlastníčkovi najmenej 1 ha lesného pozemku vedeného v evidencii lesných pozemkov, ktorý sa zaviazá plniť podmienky nariadenia počas piatich rokov. Lesný pozemok vedený v evidencii lesných pozemkov sa musí nachádzať v území európskeho významu v piatom stupni ochrany, na ktorom platí zákaz zasiahnuť do lesného porastu a poškodiť pôdny vegetačný kryt. Na platbu nemá nárok žiadateľ, pre ktorého orgán ochrany prírody určil osobitné podmienky umožňujúce zásah do lesného porastu a poškodenia pôdneho a vegetačného krytu. Ráta sa ročne s podporou 30 tisíc ha lesných pozemkov nachádzajúcich sa v územiach európskeho významu v piatom stupni ochrany.

Doplnková platba na plochu podľa nariadenia vlády SR č. 114/2009 z 18. marca 2009 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkových národných priamych platieb v rastlinnej výrobe sa poskytne na výmeru obhospodarovanej ornej pôdy, vinogradov, ovocných sádov a chmeľníc vedenú v evidencii pôdnych blokov a dielov pôdnych blokov o výmere najmenej 1 hektár, pričom táto výmera môže predstavovať viaceré súvislé diely jedného pôdneho bloku príslušného druhu pozemku o výmere najmenej 0,3 hektára, a ktorá zároveň bola k 30. 6. 2003 obhospodarovaná a udržiavaná v súlade s dobrými poľnohospodárskymi a environmentálnymi podmienkami (príloha č. 2 nariadenia vlády SR č. 20/2009 Z. z. zo 14. januára 2009 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v zn. n. p.). Žiadateľ je povinný pôdu naďalej udržiavať v súlade s dobrými poľnohospodárskymi a environmentálnymi podmienkami.

Platba na chmeľ podľa nariadenia vlády SR č. 114/2009 z 18. marca 2009 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkových národných priamych platieb v rastlinnej výrobe sa poskytne žiadateľovi na chmeľnicu evidovanú v evidencii pôdnych blokov a dielov pôdnych blokov k 31. 12. 2006, ak dosahuje výmeru najmenej 0,3 hektára. Ak výmera chmeľnice uvedená v žiadostiach o platbu presiahne 305,13 hektára, každému žiadateľovi sa poskytne platba na priamo úmerne zníženú výmeru chmeľnice podľa presiahnutej výmery. Žiadateľ o platbu na chmeľ je povinný hospodáriť v súlade s dobrými poľnohospodárskymi a environmentálnymi podmienkami (príloha č. 2 nariadenia vlády SR č. 20/2009 Z. z. zo 14. januára 2009 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v zn. n. p.).

Platba na veľké dobyčie jednotky sa podľa nariadenia vlády SR č. 266/2007 Z. z. zo 6. 6. 2007 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkovej národnej priamej platby na veľké dobyčie jednotky v zn. n. p. poskytne najmenej na jednu veľkú dobyčiu jednotku žiadateľovi, ktorý chová dojčiacie kravy nad 24 mesiacov uvedené v žiadosti najmenej 3 mesiace od podania žiadosti, ovce a kozy nad 12 mesiacov uvedené v žiadosti najmenej 2 mesiace od podania žiadosti, resp. ktorý chová teľatá do 6 mesiacov, hovädzí dobytok od 6 do 24 mesiacov, býky, voly a jalovice nad 24 mesiacov, a takisto aj na individuálne referenčné množstvo mlieka.

SPOLOČNÁ ORGANIZÁCIA TRHU

V rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky je možné poskytovať podpory na spoločnú organizáciu trhu s rastlinnými a živočíšnymi komoditami a na podporu vývozu.

ZÁKLADNÉ ČLENENIE MOŽNÝCH FORIEM PODPORY SPOLOČNEJ ORGANIZÁCIE TRHU

OBCHODNÉ MECHANIZMY	– vývozné náhrady na poľnohospodárske a spracované poľnohospodárske výrobky
RASTLINNÉ KOMODITY	– organizácia trhu s rastlinnými komoditami
ŽIVOČÍŠNE KOMODITY	– organizácia trhu so živočíšnymi komoditami

INFORMÁCIE O JEDNOTLIVÝCH PODPORÁCH

Obchodné mechanizmy

Vývozné náhrady sa poskytujú fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré sú držiteľmi vývozných licencií alebo osvedčení s vopred stanovenou sadzbou náhrady a vyvážajú určité poľnohospodárske alebo spracované poľnohospodárske výrobky do tretích krajín. Cieľom uplatňovania vývozných náhrad je vyrovnať rozdiel medzi cenami na svetovom trhu a cenami v Európskej únii a tým umožniť vývoz poľnohospodárskych výrobkov do tretích krajín za ceny na svetovom trhu.

Medzi výrobky, na ktoré sú momentálne poskytované vývozné náhrady, patria výrobky zo sektorov: mlieko a mliečne výrobky, hydinové mäso, vajcia, bravčové mäso, hovädzie a teľacie mäso vrátane živého plemenného dobytka. Vývozné náhrady sa vyplácajú buď za vývoz základných výrobkov (vajcia, syry, hydina, saláma a iné) alebo spracovaných (cukrovinky, čokolády, cestoviny a iné), pričom pri spracovaných výrobkoch sa vývozná náhrada vypočíta na základe obsahu tzv. základných výrobkov (cukor, mlieko, obilniny a ryža, vajcia).

Do systému obchodných mechanizmov okrem vývozných náhrad patrí aj vydávanie dovozných a vývozných licencií na určité poľnohospodárske výroby, prijímanie finančných zábezpek a aktívny zušľachtovaci styk.

Rastlinné komodity

Intervencie - nákup, skladovanie, predaj (obilniny, cukor) tvoria nástroj regulácie vnútorného trhu krajín EÚ u vybraných komodít rastlinného pôvodu (obilnín, cukru) s vopred stanovenou intervenčnou cenou, ktorá je rovnaká v celej EÚ. Nákup obilnín do intervencie v hospodárskom roku 2008/2009 sa začal od 1. novembra 2008 a bol ukončený začiatkom júla 2009. V intervenčných skladoch je uskladnených 9 171 ton pšenice, 24 083 ton jačmeňa a 110 404 ton kukurice. Intervenčný predaj obilnín v príslušnom hospodárskom roku sa zatiaľ nerealizoval. PPA v súčasnosti eviduje nulový stav intervenčných skladových zásob cukru.

Výrobné náhrady (za cukor použitý v chemickom priemysle, v odvetví obilnín a ryže) slúžia na podporu nepotravinárskeho využitia cukru a ďalších produktov v sektore cukru, ide predovšetkým o spracovanie cukru v oblasti chemického a farmaceutického priemyslu. V súčasnosti sú sadzby výrobných náhrad nulové.

Podpory v rámci reštrukturalizácie cukrovarníckeho priemyslu z dôvodu zníženia kvóty resp. uzatvorenia cukrovaru slúžia pre pestovateľov cukrovej repy a výrobcov cukru.

Platy pre pestovateľov zemiakov sú určené pestovateľom zemiakov, ktorí majú uzatvorené zmluvy so spracovateľským podnikom na výrobu škrobu.

Výrobné prémie pre výrobcov zemiakového škrobu sú určené výrobcom zemiakového škrobu, ktorí majú uzatvorené zmluvy s pestovateľmi zemiakov.

Podpora spracovateľským podnikom na sušené krmivá sa vypláca schváleným spracovateľským podnikom na sušené krmivo spracované z vlastnej produkcie alebo z produkcie iných pestovateľov.

Podpora na chmeľ uznaným odbytovým organizáciám výrobcov a individuálnym pestovateľom sa vypláca uznaným odbytovým organizáciám výrobcov a individuálnym pestovateľom na registrované plochy, z ktorých sa pozbierala úroda.

Podpory pre skupiny výrobcov, podpory na operačný fond sa poskytujú schváleným a registrovaným skupinám výrobcov a organizáciám výrobcov. Skupinám výrobcov sa vypláca finančná podpora na akčný plán, ktorá tvorí percentuálny podiel z hodnoty predanej produkcie najviac počas piatich rokov. Pre organizácie výrobcov sa poskytuje podpora na operačný fond za realizované opatrenia operačného programu vo výške 50 % oprávnených výdavkov alebo 4,1 % z hodnoty predanej produkcie za zvolené referenčné obdobie podľa toho, ktorá z hodnôt bude nižšia.

Podpora pri reštrukturalizácii a konverzii vinohradov sa týka odrodovej premeny vrátane preštiepenia, premiestnenia vinohradov a zlepšenia techniky správy vinohradov podľa nariadenia vlády č. 340/2008.

Podpora za použitie zahusteného hroznového muštu je stanovená pre použitie zahusteného hroznového muštu ale-

bo rektifikovaného zahusteného muštu vyrobeného v ES na výrobu hroznovej šťavy a pre použitie zahusteného hroznového muštu a rektifikovaného zahusteného hroznového muštu na zvýšenie obsahu alkoholu vo vinárskych výrobkoch.

Podpora na poistenie úrody (vinohrady) spočíva v zaručení príjmov pre výrobcov, ak sú ich vinohrady ohrozené prírodnými katastrofami, nepriaznivými poveternostnými udalosťami, chorobami a zamorením škodcami.

Podpora za trvalé ukončenie výsadby vinohradov sa vypláca pri odstránení všetkých krov viniča a opornej konštrukcie z vinohradu so stratou práv na opätovnú výsadbu. Podporu možno poskytnúť iba v prípade, ak je vinohrad vysadený sadenicami registrovanými podľa nariadenia vlády SR č. 49/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie množiteľského materiálu viniča na trh.

Podpora na propagáciu na trhoch tretích krajín je určená na zvýšenie povedomia a informovanosti o kvalite vín zo Spoločenstva na trhoch tretích krajín, na zvýšenie vývozu a rozšírenie odbytísk.

Podpora na investície do podnikov je určená na zvýšenie investícií do vinárskych podnikov zameraných na spracovanie hrozna, muštu, zvýšenie efektivity výroby, zavádzanie nových výrobkov a technológií a zlepšenie konkurencieschopnosti.

Živočíšne komodity

Intervencie – nákup, skladovanie, predaj (maslo, sušené mlieko, hovädzie mäso) sú nástrojom regulácie vnútorného trhu krajín EÚ u vybraných komodít živočíšneho pôvodu (maslo, sušené mlieko, hovädzie mäso) s vopred stanovenou intervenčnou cenou. V súčasnosti sa intervencia nerealizuje.

Podpora spotreby mlieka v školských zariadeniach – školské mlieko slúži na podporu konzumácie mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných a stredných školách. Podpora sa môže poskytnúť na spracovateľsky ošetrované mlieko a určené mliečne výrobky.

Podpora použitia mlieka na krmné účely sa poskytuje na zapracovanie sušeného odstredeného mlieka do mliečnych krmných zmesí.

Súkromné skladovanie mliečnych výrobkov, masla, smotany, syrov, bravčového, hovädzieho, ovčieho a kozieho mäsa – podpora je určená na skladovanie uvedených komodít vo vlastnom resp. prenajatom sklade (nie v sklade PPA).

Podpory pri vykonávaní opatrení na zlepšenie podmienok pre produkciu a obchodovanie s včelími produktmi sú určené včelárom, ktorí podávajú žiadosť prostredníctvom občianskeho združenia pôsobiaceho na celoštátnej úrovni v sektore včelárstva v SR.

Podpora na informačné a propagačné akcie na podporu poľnohospodárskych výrobkov je určená profesionálnym organizáciám (zväzom, združeniam) na financovanie programov, ktoré slúžia na zlepšenie informovanosti o príslušných poľnohospodárskych výrobkoch a zlepšenie ich odbytu na vnútornom trhu aj na trhoch tretích krajín.

ŠTÁTNA POMOC

Štátna pomoc predstavuje použitie verejných zdrojov s cieľom podporiť určitú ekonomickú činnosť a druh podnikania, výrobu určitého tovaru, či poskytovanie služby prostredníctvom verejnej inštitúcie. V rámci pôsobnosti rezortu pôdohospodárstva túto úlohu plní aj Pôdohospodárska platobná agentúra.

Cieľom poskytovania štátnej pomoci je zvýšiť konkurencieschopnosť podnikateľských subjektov pôsobiacich v rezorte pôdohospodárstva a zaručiť ich transparentné fungovanie v rámci jednotného európskeho trhu.

LEGISLATÍVA

Základným rámcom pre poskytovanie štátnej pomoci ako aj minimálnej pomoci je primárna a sekundárna legislatíva Európskeho spoločenstva aproximovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky v roku 2009 nariadením vlády SR č. 264/2009 Z. z. zo 17. júna 2009 o podporných opatreniach v pôdohospodárstve (ďalej uvádzané ako nariadenie vlády).

PRÍJEMCOVIA

Štátna pomoc a minimálna pomoc sa v rezorte pôdohospodárstva poskytuje podnikateľským subjektom pôsobiacim v poľnohospodárstve, potravinárstve, lesnom a rybnom hospodárstve formou dotácií, subvencovaných služieb a subvencovaných tovarov. Ide najmä o podporné opatrenia pre malé a stredné podniky, s výnimkou podporných opatrení minimálnej pomoci kde veľkostná kategória podniku nie je limitujúcim kritériom.

FORMY ŠTÁTNEJ POMOCI

- **priama forma** – príjemca poberá dotáciu ako nenávratný finančný príspevok zo štátneho rozpočtu;
- **nepriama forma** – konečný príjemca pomoci v priebehu roka prijíma subvencovanú službu od poverenej organizácie (vo väčšine prípadov ide o chovateľské zväzy, resp. rôzne združenia) **formou zľavy** z fakturovanej hodnoty dodanej služby;
- **minimálna pomoc (de minimis)** – pomoc, ktorá v priebehu akéhokoľvek obdobia troch fiškálnych rokov, určených na základe účtovného obdobia príjemcu pomoci, neprekročí limit stanovený európskou legislatívou, ktorý v prípade prvotnej výroby predstavuje 7 500 eur, v prípade rybného hospodárstva 30 000 eur a v spracovateľskom sektore až 200 000 eur.

Podporné opatrenia

PODPORNÉ OPATRENIA PODĽA NARIADENIA VLÁDY		FORMA POMOCI
Dotácie v poľnohospodárskej prvovýrobe		
§2	Dotácia na zabezpečenie účasti chovateľov a pestovateľov na výstavách	dotácia
§3	Dotácia na ocenenie na výstavách	pomoc de minimis
§4	Dotácia pre chovateľov a pestovateľov na účasť na výstavách	pomoc de minimis
§5	Dotácia na založenie a vedenie plemennej knihy a plemenárskej evidencie	dotácia
§6	Dotácia na kontrolu úžitkovosti, testovanie a odhad plemennej hodnoty zvierat	dotácia
§7	Dotácia na odstraňovanie živočíšnych vedľajších produktov	dotácia
§8	Dotácia na zvýšenie kvality mäsa jatočných kurčiat	pomoc de minimis
§9	Dotácia na včelstvá	pomoc de minimis
§10	Dotácia na úhradu nákladov a strát na hospodárskych zvieratách v dôsledku nariadených veterinárnych opatrení	dotácia
§11	Dotácia na úhradu nákladov a strát na poľnohospodárskych plodinách v dôsledku vyhláseného rastlinolekárskeho opatrenia	dotácia
§12	Dotácia na platby poistného v poľnohospodárstve	dotácia
§13	Dotácia na investície chovateľovi a pestovateľovi	dotácia
§14	Dotácia na zabezpečenie prevádzky závlahovej infraštruktúry vo vlastníctve štátu	pomoc de minimis
Dotácie na spracovanie, odbyt a zvýšenie kvality poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov		
§15	Dotácia pre podnik na účasť na výstavách	pomoc de minimis
§16	Dotácia na zvýšenie kvality poľnohospodárskych výrobkov chovateľov a pestovateľov	dotácia
§17	Dotácia na zvýšenie kvality poľnohospodárskych výrobkov pri ich spracovaní v podniku potravinárskeho priemyslu	pomoc de minimis
Dotácie v lesnom hospodárstve		
§18	Dotácia na pestovanie a ochranu lesov	dotácia
§19	Dotácia na rozvoj rekreačných funkcií lesov	dotácia
§20	Dotácia na platby poistného na lesné porasty alebo reprodukčný materiál v lesných škôlkach	pomoc de minimis
§21	Dotácia na ochranu lesa ohrozeného škodlivými činiteľmi	dotácia
§22	Dotácia na záchranu a zachovanie genofondu lesných drevín	pomoc de minimis
§23	Dotácia na účasť na výstavách	dotácia de minimis

§24	Dotácia na úhradu straty spôsobenej prírodnými katastrofami a nepriaznivými poveternostnými udalosťami na lesných porastoch a reprodukčnom materiáli v lesných škôlkach	dotácia
Dotácie v rybnom hospodárstve		
§25	Dotácia na úhradu straty na rybách v dôsledku nariadeného opatrenia	pomoc de minimis
§26	Dotácia na zachovanie a ochranu genetických zdrojov rýb	dotácia
§27	Dotácia na chov rýb	pomoc de minimis
§29	Dotácia na eradikáciu a prevenciu zvierat a rýb	dotácia
Ostatné dotácie		
§30	Dotácia na mzdy	dotácia

Podporné opatrenia podľa výnosu MP SR č. 1438/2007-100 z 20. júna 2007 o poskytovaní dotácií na zachovanie historicky významného genofondu koní a na dostihovú prevádzku

PODPORNÉ OPATRENIA		FORMA POMOCI
Dotácia Národnému žrebčínu Topoľčianky, š.p.		
§2 ods.1 písm. a)	zachovanie historicky významného genofondu plemien koní, a to na lipicana, hucula, shagya-araba, arabského plnokrvníka, slovenského teplokrvníka a činnosti spojené s chovom a testáciou týchto koní	dotácia
§2 ods.1 písm. b)	rozvoj a zachovanie majetku štátu súvisiaceho s chovom historicky významného genofondu plemien koní	dotácia
§2 ods.1 písm. c)	vedenie centrálného registra plemenárskych údajov	dotácia
Dotácia Lesom Slovenskej republiky, š. p.		
§3 ods.1 písm. a)	zachovanie genofondu uznaného chráneného chovu koní plemena norik muránskeho typu	dotácia
§3 ods.1 písm. b)	rozvoj a zachovanie majetku štátu na chov koní podľa písmena a).	dotácia
Dotácia Závodisku, š.p.		
§4 ods.1 písm. a)	zabezpečenie dostihov a dostihovej prevádzky	dotácia
§4 ods.1 písm. b)	overenie a podporu výkonnosti koní v dostihoch	dotácia
§4 ods.1 písm. c)	rozvoj a zachovanie majetku štátu na zabezpečenie dostihov a dostihovej prevá	dotácia
§4 ods.1 písm. d)	overenie a podporu výkonnosti koní v jazdeckých súťažiach	dotácia